

Organik Tarımda İşletme Planlaması

- **Tarımsal ve doğal ekosistemler**

DOĞAL

- **Kontrol: İçsel**
- **Enerji: Güneş veya kimyasal enerji**
- **Çeşitlilik: Zengin**
- **Atık: Çok miktarda**
- **Besin döngüsü: Etkin**
- **Toprak organik maddesi: Zengin**

TARIMSAL

- İnsanlar yönlendirir
- Fosil yakıtlar ve yüksek enerji tüketimi
- Çeşitlilik kaybı
- Az atık
- Besin maddelerinin uzaklaştırılması
- Toprak işlemeye bağlı kayıplar

Geçiş süreci planlaması

- 1. Topoğrafya, yöney,
- 2. Toprak özellikleri,
- 3. Erozyon riski,
- 4. Sulama olanakları,
- 5. İklim özellikleri,
- 6. Bitki gelişmesi (kök ve vegetatif),
- 7. Zararlı ve hastalık riskleri,
- 8. Maliyetler,
- 9. İşgücü
- 10. Pazar olanağı önemli kriterlerdir

- **HEDEF!!**

- **İşletmede**
- **verimi arttırmak,**
- **maliyeti azaltmak**
- **pazarı olan üretim yapmak**
- **Yenilenemeyen girdi kullanımını azaltmak**
- **Toprak verimliliğini arttırmak**
- **Ürün, çevre, ve çiftçinin yaşam standardını yükseltmek**

- **Geçiş sürecindeki önemli hatalar!**
- Geçiş, aşamalı ve esnek olmalıdır.
- Aşırı parçalanma veya çeşitlilik (çabaların etkinliğini azaltır!)
- Aşırı basite indirgeme! "Nasıl da doğa herşeyin çaresine bakar" düşüncesi
- Yerel koşullara uygun ve sürekli teknik bilgi akışının bulunmaması
- Organik tarımın moda veya çok yüksek getirisi olduğunu düşünme
- Üretimin ticari boyutunu, pazarı, iyi irdelememe

İşletmenin analizi

- **Arazinin analizi**

- Toprak tipi, derinliđi
- Besin maddeleri
- pH
- Toprak strüktürü
- Su tutma kapasitesi
- Toprak işleme (zaman/alet)
- Drenaj
- Önceki ürünler
- Ekim nöbeti
- Toprak kökenli hastalık ve zararlılar
- Muhtemel yabancı otlar
- İklim özellikleri
- Gün uzunluğu
- Işık yoğunluğu
- Donlar
- Sıcaklık (toprak ve hava/ min, maksimum ve ort.)
- Yağış (miktar, zaman ve dağılım)
- **Altyapı**
  - Binalar
  - Alet-ekipman
  - Tohum temizleme
  - Paketleme tesisi vb.
- **Hayvan varlığı**
  - Barınak kapasitesi ve koşulları
  - Cins ve ırklar (sayı, yaş vb.)
  - Mera alanı
- **Gelişme koşulları**
  - Uygulamalar
  - Tohum ekimi, çıkış
  - Yabancı ot (türler ve yoğunluğu)
  - Hastalık/zararlılar
  - Ekim nöbeti
  - Toprak azotu
  - Kuru madde üretimi
  - Verim
  - Su kullanım etkinliği
- **Pazarlama**
  - Pazara uzaklık
  - Pazara hazırlama (işleme, paketleme vb. uygulamalar)
  - Dağıtım olanakları
  - Anlaşmalı üretim
- **İşletme alanının planlanmasında**
- Hayvan varlığı
- Yem bitkileri üretimi
- Pazar istekleri
- İşgücü olanakları
- Ekim nöbeti

- Ürünün pazara hazırlanması ve işlenmesi
- İşletme atıkları **dikkate alınmalıdır!**

Ekim nöbeti:

- Toprak verimliliği: Organik madde düzeyi, yapısı, yeterli besin maddesi, kayıpların en aza indirilmesi
- Verimin düzenli hale getirilmesi
- Biyolojik çeşitliliğin artışı
- Hastalık ve zararlı kontrolü
- Yabancı ot yönetimi
- İşgücü (işçi, alet-ekipman vb.) gereksiniminin dengelenmesi
- Enerji düzenlenmesi
- Pazar istekleri
- **Belirli bir ekim nöbeti öngörmek genellikle mümkün değildir, öneriler yapılabilir!**
- Verimliliği arttıran aşırı tüketen işbirliği almak
- Farklı kök sistemlerine sahip türlere yer vermek
- Benzer hastalık ve zararlılardan etkilenen türlerin arasında yeterli zaman aralığı bırakmak
- Baklagil bitkilerine yer verme ve azot bağlama
- Mümkünse yeşil gübreleme yapmak
- Yabancı otlara hassas ve baskı altına alan türleri ardarda yetiştirmek

Öneriler:

- Mümkün olan koşullarda yonca vb. çok yıllık alanlar tesis etmek
- Örtü altı
- Meyve bahçeleri
- Bağ
- Küçük parsellerde (<10 da)
  - Çoklu üretim (6 veya daha fazla ürün),
  - Ara tarımı
  - Birlikte ekim

* Sadece tahıllarla yapılan uzun süreli rotasyon programları önerilmemektedir.

- Birlikte yetişen veya antagonist olan sebzeler
- Birlikte yetişen veya antagonist olan sebzeler

Ekolojik üretimde;

- Temel bilgiler
- Geçerli yönetmelikler,
- İşletme koşulları
- Yetiştirme koşulları
- Pazar gereksinmesi

BİR ARADA DEĞERLENDİRİLMELİ.

- İşletmeden çıkan ana ve/veya yan ürünlere işletmede değer kazandırılmalıdır (atık değerlendirme)

Birlikte yetişen veya antagonist olan sebzeler

<i>Tür</i>	<i>Birlikte olumlu</i>	<i>Zıt etkili</i>
Havuç	Bezelye, marul, soğan, domates, pırasa, adaçayı	Dereotu
Kereviz	Pırasa, domates, sırık fasulye, karnabahar, lahana	---
Patlıcan	Fasulye	---
Lahanagiller	Aromatik bitkiler, kereviz, pancari soğan,	Çilek, domates, sırık fasulye

<i>Tür</i>	<i>Birlikte olumlu</i>	<i>Zıt etkili</i>
Soğan ve sarımsak	Pancar, çilek, domates, marul, papatya	Bezelye, fasulye
Hıyar	Fasulye, mısır, bezelye, turp,	Patates, aromatik bitkiler
Ispanak	Çilek	
Patates	Fasulye, lahana, patlıcan,	Bal kabağı, kabak, hıyar, domates
Domates	Soğan, maydanoz, havuç, kuşkonmaz	Patates, arapsacı, lahana